

Woord vooraf

Het Europees Stelsel van Rekeningen (ESR) is zeker niet het meest innemende onderwerp voor een congres en/of een publicatie. Maar dit onderwerp is sterk gerelateerd aan de Europese begrotingsregels en heeft daardoor een directe impact op het dagelijks leven van de honderden miljoenen inwoners van de Europese Unie. Indien men de agenda's van de diverse regeringen in dit land eens analyseert en de media volgt, dan stelt men onmiddellijk vast dat Europa een immense invloed heeft verkregen op het beleid inzake de overheidsbegrotingen.

Vanaf 2002 heeft België zijn monetaire soevereiniteit afgegeven aan de Europese Unie in het kader van de invoering van de euro als wettelijk betaalmiddel. Maar recenter is er ook een hele evolutie geweest met betrekking tot de budgettaire autonomie van de eurolidstaten.

De introductie van diverse Europese regels inzake de overheidsbegrotingen heeft de laatste jaren ook de budgettaire soevereiniteit laten verhuizen naar de Unie. We denken hier aan het zogenaamde *Six pack* uit 2011, de twee verordeningen uit 2011 die het *Two pack* hebben ingevoerd en recenter het Verdrag voor stabiliteit, coördinatie en bestuur of het *Fiscal compact* uit 2012/13. Deze begrotingsregels van de Unie zijn erg actueel door normen met betrekking tot de overheidstekorten en de openbare schuld. Het berekenen van het toekomstige begrotingsevenwicht en het behalen van de schuldnorm van 60% van het BBP zijn gebaseerd op deze ESR regels.

Dit boek behandelt de historische evolutie van deze rekeningstelsels over de laatste tientallen jaren.

Maar de EU Verordening nr. 549 van de Raad en het Europees Parlement van 21 mei 2013 betreffende het Europees systeem van nationale rekeningen in de Europese Unie is de laatste versie van dit stelsel. Dit ESR 2010 systeem moet geleidelijk in de plaats komen van alle andere systemen als referentiekader voor gemeenschappelijke normen, definities, classificaties en registratieregels die bestemd zijn voor de opstelling van de rekeningen van de EU Lidstaten. Door dit transparanter systeem moet het in de toekomst mogelijk zijn om de resultaten van de lidstaten onderling beter te vergelijken. Deze nieuwe ESR-normen wijken af van de oude ESR 1995 regels. Ook daar gaat dit boek nader op in.

In het institutioneel zeer gecompliceerd land dat België is, vergt de invoering van de ESR normen ook nog eens een grondig overleg tussen entiteit I (federale begroting en de sociale zekerheid) en entiteit II (de Gemeenschappen en de Gewesten), waarbij deze laatste soort deelstaat de politiek alsook budgettair verantwoordelijke is van de meeste lokale overheden.

Ook voor de bedrijfsrevisoren is dit een nieuw gegeven en door het bedrijfsboekhoudkundiger maken van diverse overheidsbegrotingen zal hun taak ook toenemen binnen de publieke sector.

Ik wens dan ook het belang te onderstrepen van de artikels in dit boek, die wetenschappelijk bekeken een primaire invalshoek hebben. Inderdaad, over dit thema is tot heden weinig of niets gepubliceerd. De openbare besturen in dit federale land zullen in de loop van de volgende jaren heel erg geconfronteerd worden met de relatering van hun begroting alsook rekening moeten houden met de ESR normen. Voor alle financiële beleidsvoerders bij de diverse overheden van dit land is deze publicatie een belangrijke bron aan informatie.

VI

WOORD VOORAF

Ik wens de auteurs van dit boek dan ook te feliciteren met deze uitgave. De toekomst zal het belang onderstrepen van deze publicatie die hopelijk nog vervolgen gaat kennen. Dit boek geeft een historische, bestuurlijke, economische en juridische analyse van het ESR verhaal. Door het feit dat dit alles wordt gepubliceerd door een belangrijke uitgever is dit boek een belangrijke bron van informatie, of zoals men meer dan 2000 jaar geleden stelde in de hoogdagen van het Romeinse rijk: *Verba volant, scripta manent* of *Woorden vervliegen, het geschreven blijft*.

Prof. dr. Herman MATTHIJS

Hoogleraar publieke financiën aan de Universiteit Gent (UGent) en de Vrije Universiteit Brussel (VUB)

Voorzitter VLABEST: Vlaamse adviesraad bestuurszaken